

Lo Somatenç

DIARI REGIONALISTA Y D'AVISOS Y NOTICIAS

ANY XIII

REUS.—DIVENDRES 8 D'ABRIL DE 1898.—REUS.

NUM. 3.518.

DIVENDRES SANT

La mort de Jesús

Hi hâ en la historia de la Humanitat paginas que en una sola vegada d'haverlas llegit quedan per sempre més en la nostra memoria los fets en elles consignats, y lo mateix en la nostra infantesa que en la edat en que aném desent aquest trist camí de la vida, al arribar l'aniversari del aconteixement aquell, la pensa 'l reproduheix ab tota llur pureza y llur magnificència.

Avuy la historia ens recorda, sense cap dupte, lo mes gran de quants ne registre en sos fulls infinitis, la mort del Home-Deu, que vingué á la terra pera redimir á la Humanitat. Just es, donchs, que nosaltres lo celebrem ab la oració als llavis, segunt la conducta d'ahir, fixant la d'avuy, ferra en fer lo mateix demá, y s'senalant lo camí á las generacions successivas, segurs de que per grans que sian las transformacions que en aquesta Humanitat se verifiquin, y radicals las evolucions en las ideas, may arribarà la despreocupació al extrem d'olvidar que la primera entre totes las revolucions en lo camp de las idees, es la portada á cap per Jesucrist, com es le llibre per excelència, la Biblia.

No necessitá pera triunfar de forts exercits que s'imposessin als pobles y á las nacions; en tot temps ha resultat odiosa, com pera atreures la simpatia d'aquellos pobles que á vils eluchs lo seguian, no va oferirlos ben materials, templantlos ab la copidicia, ni d'armas, venia al mon a predicar la pau y á obrir en lo cor de la Humanitat aquells sentiments tan dolcissims com se mateixa paraula; á divulgar sas sanas y santas doctrinas de germanor y respecte á nostres semblants; en una época en que semblants nostres existian, que eran piñor tractats que avuy dia los animals domesticos: á senyalar quins eran los debers y drets de cada hu y á endolcir la nostre vida en la terra, ab la esperanza de que cumplint com á bons obtindrián la mierescuda recompensa en la eternitat; fré posat á las nostres passions d'odi y extermini, las dominats en lo regnat del Imperi de Roma á mida que tremolaven sos fonaments, pera assegurarlio, ja que la atmosfera que respirava estava saturada d'ayres pestilents y insans, nascuts en la perversió, vícis y orgias que per arreu podien contemplarse, filias llegítimas del carácter superb, absorvent y envilit que distingua als romans en la época de sa decadència.

«Estimemse com à germans», va ser una de les màximes que van sortir d'Aquell gran cor, que havia de deixar de bategar perque la sanch ab que s'alimentava era generosament entregada pera la nostra Redempció; «tots som iguals», era un altre dels hermosos principis de libertat per Ell sustentats, y molts mes que'n podiam anar citant, igualment bons, é igualment filosofichs, y aqueixa mateixa bondat, havia, á la forsa, de fer despertar entre 'ls oprimits, que era la immensa majoria, sentiments nous, quina pureza y forsa al revelarse en compacte esclat d'indignació feu tronollar de tal manera el Imperi que á la mes petita branzia, se sepultaria en lo llot, en que intentava ofegar las primeres manifestacions del cristianisme.

Per aixé la figura del Salvador contemplada al transcurs del temps, se nos presenta tan gran en mitj de sa humilitat y tant magestuosa en mitj de sa pobresa, que la ploma no acostumada á narrar tan maravillosos contrast, le por en aixecarli cap himne, que massa sab no correspondria á la seva grandiositat; preferiria, en tot cas, plorar ab llàgrimas que del cor brollassin, la debilitat d'aquell poble que no va sapiguerlo conservar; que foll d'alegria per la

pena á que havia sigut condemnat, apesar de rentarsen las mans Ponci Pilatis, l'acompanyá á la cim del Golgotha, insultantlo y calumniantlo cregut jinfelis! que's tractava d'un vulgar hoig que intentava condonarli per camins dolents ab la propagació d'aquelles ideas que avuy, mes illustrats, son l'atmiració del mon; y allí al Golgotha, clavat en Creu, lo deixá abandonat en mitj de dos lladres, com ell crucificats, los sers mes repugnats pera totes las societats y pera que major fos lo seu martiri.

Digne desenllás ál drama de la vida del Home-Deu!

Sotmetrei á prova tan crudel y esgarrofosa, era'l cercar una debilitat en sa ferma virtut, per si desobehia la voluntat de son Pare etern, durant lo suplici del Calvari; en cap mes comparable. Clavat en creu, ab lo rostre sagnant per las feridas produïdes al coronarlo d'espines, vessant la sanch de las mans y peus, y en lo cos ple de verdanchs, encara no n'hi havia prou de suplici; tenia que esser, bestat, escarnit, vilipendiad, é infamament calumniat, per los mateixos á qui venia cridat a ridimir.

Desgraciat poble que en sa feliç no veya la santa resignació de sa víctima!

Y pensar que las darreres paraules de nostre Redemptor no foren d'anatema contra 'ls seus butxins, sino de commiseració: «Perdoneus, Pare que no saben lo que fan». Aquella culpa s'acosti á la sublimitat del delicto?

Nostra Santa Mare Iglesia Católica nos recorda avuy la mort de Jesucrist, posentse de rigors del; nosaltres, los pecadors redimits, procurém fernos dignes del perdó que pera molts altres va impetrar del Altíssim.

F. C. E.

De la Passió

Ab amor es ab paúte deuria esser recomptada, amable fill, la passió de nostre senyor Deus Jesuchrist, car aquella morté passió fo la major contestació de mort é de dolor, que anch fo ni pusca esser. En aquell temps con nostre senyor Jesuchrist ach edat de XXX anys é preycava lo poble de Israel é feya molts de miracles s'esdevench que 'ls jueus tractaren en sa mort é Judes Escarioth qui era l'deix XII apòstols vené als jueus per XXX diners lo fill de Deu nostre senyor Jesuchrist; é lo fill de Deu, qui es senyor de tot quan es, sofferí que vos venut é llurat á mort é passió, per xó que dessiliuràs la seu poble del poder del diable. Com s'acosta la passió de Jesuchrist al dia que dech morir Jesuchrist estava en oració é aquella nit denunciava la sua passió als apostols é a aquells qui ab ell eren é pregavels que estiessen en oració é que dixessen exes paraules: «Pate noster qui es in celis sanctificetur nomen tuum, adveniat regnum tuum; fiat voluntas tua sicut in celo et in terra. Panem nostrum quotidianum da nobis hodie et dimittite nobis debita nostra, sicut et nos dimittimus debitoribus nostris et ne nos inducas intentionens, sed libera nos á malo.»

En aquella nit que Jesuchrist ahovava, en quant era hom, é feya reverència á la santa Deitat, a demostrar que ell era hom, vench Judes ab gran gent, jueus armats los quals prengueren é ligaren nostre senyor Dens Jesucrist, é menarenlos per tal que fos crucificat é mort. Vege, fill, con gran fó la humilitat de Jesuchrist, cor ell qui era é es senyor de tot lo mon se lexava liger als jueus. Vege é enten con coralment amava la salvació del seu poble, lo qual se gavia á salvar per la sua mort. Los apòstols é tots aquells qui eren ab ell, tots los desesperaren é fugiren, sol ten solament sant Pere qui l'segua. Emperò III vegades lo negà aquella nit é dix que no l'conexia. Sapiés, fill,

que los jueus despullaren lo Saivador de tot lo mon é escupirent en la cara é clacarenli los ulls é ferienlo é donavenli colades é puya ells li demanaven qual era aquell qui l'havia ferit. En totes les maneres que ferho podien l'ahontaven é l'escarnien é jell era vengut pera salvar é pera treurels del poder del demonil Entró al dia, no estigueren en als, mas en ferir é en escarnir lo Fill de Deu é al matí ells lo lluraren á Pons Pilat qui era percurador del senyor de Roma é aquell foul assotar tan regreument que aquell seu cury tan preciós de son cors tot era corromput é esquinat é la sanch décoraria per tot lo cors. Com l'agren essotat, feerentli aportar la creu entro al lloch hon lo crucificaren é clavarenlo en ella é puya drecaren la creu é estava penjat en la creu per tal que tuy lo veyessen; ab sal é ab fel é ab suja é ab vinagre lo abouraren é son cap ab corona d'espines coronaren, per tal que les espines li entrassen per lo cap; ab llansado feriren per lo costat tan forment que lo cor li partí per mitg. En aquesta passió é dolor estech lo Fill de Deu per amor que salvava son poble; se mori per xó que tu poguesses haver lig accabada, per qual poguesses haver gloria; cor si l'Fill de Deu no volgués, los jaens ne tots los homens nels demons qui son, no l'pogueren tormentar ne aucriure, cor Ell es senyor poderós sobre tots Mas cor la sua mort era mester a salvar mentas s' i aucriés. Sapiés, fin que una s' i la sanch de Jesuchrist abastara a rembre tot lo poble; mas, per la gran amor que 'ns ha, volch que tota la sua sanch ne fos escampada, cor tot en axi com empolla qui es tan forment irèncada que no hi pot romanir geus de vi en axi lo cors de Jesuchrist fo per tants llochs foradat é nafrat que gens de sanch no hi romàs. Amable fill, si vols viure en gloria, plora la mort de ton senyor Jesuchrist; é si no pots plorar no l'ames tant com ta mare ama tu; la qual ploraria si hom devant ella t'auceya é t' tormentava. Fill, no tan solament era menspreat Jesuchrist en aquell dia que penjava mort en la creu, que en aquest temps en que era som, es menspreat é blastomat é escarnit, cor molts son los homens qui per ell no ploren, ne moren ne li han grat de la Passió que sostench per amor d'ells é molts son los infels qui i deshonren y l'blastomen è descreen que Ell sia hom estat nostre Salvador.

Fill, guarda en la creu es veges com te representa la passió de Jesuchrist qui esta ab los bressos esteses, é espera que en axi com ell es mort per amor de nos á salvar, que en axi nos no temem mort per ell á honrar. A morir te convé fill, vullies ó no; é donchs pus que has á morir, vullies morir per honrar aquell senyor, qui t'hocreat é qui t'dona tot quant has é qui t'pot dur foch perdurable é qui t'vol dir gloria qui no ha tí, é qui per la tua mort es volgit morir. Sabs per que tu no vols morir per Jesuchrist? Per xó, cor la mort te fa pahor é per xó corames mes esser en aquest mon que en l'altre. On si tu fosses Jesuchrist ja no volgues morir ne morires, com sia cosa que Jesuchrist no moria si's volgués. Qual cosa es aquesta que l'senyor muyna per son vassall é lo vassall no vullies morir per son senyor? Ne per que los cavallers de aquest mon moren en la batalla per llur senyor? Ne per que es dubtada la mort qui es porta de vida, hon son los sants de gloria? Sabriesme respondre, fill, qual mort es major ne pus dolsa, é morir per amor, ó per malaltis? No volries tant amar que volguesses é sebesses é gossasses morir? E si no mors per amor, sabrés ho desitjar. Sapiés, fill que mort natural no ret fruct ne gasardó; ne aquell qui no ama no sab morir; ne qui no gosa morir per amor no es en testament de salvació. Remembra, fill, quents son los homens qui moriren per lo salvador senyor de tot lo mon, qui mort per amor de nos, ja discessa sitas si totes les qual enfaient, Monts, si es volguesset les airomen en el a escampar.

(De un llibre inèdit d'En Ramon Llull.)

A Jesús en la Creu

*Quis fecit hoc? Fecit amor
St. Bernat.*

Quan contemplo la vostra fesomis
per hont traspira l' ànima d' un Deu,
ja adormit en los braços de Maria,
ja elevat en los braços de la Creu:

Quan de peus y de mans jay! vos oviro,
oh dolç Jesús! en dura creu clavat:
quan vostra Cor amoríssim mire
ab una llança obert de bat á bat:

Quan com Tomás entrant per la ferida
veig lo mon del amor en vostre pit,
y com un paradís en sa florida
puch contemplar á pler vostre esperit:

Quan al morir veig que abaxeu la testa,
al home ingrat per darli un bes d' amor,
merint ab vos mon esperit contesta:
Jesús, qui no us estima no te cor.

JASCINTO VERDAGUER PRE.

Tranzit

Devallade les voltes
pel incens fumades,
se mou entre sombres
l' immensa gentada.
Sombras y silencis
per la nau divegan,
ya sa veu no vibra
la grave campana.
Los ciris que creman
una claror pàlida
escampan pel temple
com llums d' estelada.

Extés al dessobre
les lloses sagrades,
l' imatge del Cristo,
d' aquell sublim martre,
està piadossa
enfront les reirades...
sos peus mans y cara,
y en son pit ne mostra,
terrible llençada,
per hont son cor brolla
entre sanch y aigua.

Als peus del Sant Cristo
l' immensa gentada
flectantse piadesa
son perdó reclama,
ne plora sas culpas,
purifica l' ànima,
sos pecats recorda,
implora la gracia,
y en los peus del Cristo
que clavats ne segnan,
los llavis del home
un bes pur estampans.

Mes ay! techs de gloria
molt prest omplen l' ayre,
Cristo resuscita,
la tristesa passa,
y l' home, aquell home
que'l perdó reclama,
que als peus del Sant Cristo
son bes estampava,
se llença á la vida,
de nou le reclama
eix mon de miserias
y crudels infamias.

JOSEPH ALADERN.

La creu

De Joseph en la pobra Fusteria
avuy lo bon Jesús treballa sol;
prou n' hi vindrian d' Àngels si'n volta,
mes per l' assaig d' aquest matí no'n vol.

Lo sol, abans d' anarsen á la posts,
ensagnosa los núvols ponentins;
encara lo Calvari ne's acosta
y Ell ja hi estén sos dos bracelets divins.

Jeu ellá á terra l' tronch d' una olivera,
ob la destral en dos lo mitgparteix,
de la biga 'ls dos troços encreuera
y ab galze lligador los siegeix.

Quan á sos peus mira la creu formada,
abraçantla amorós, llança un sospir:
—Vina á mon cor, espresa meva aymada;
jo en tots braços estesos vull morir.

Sols tu no'm deixarás quan tot me deixe;
may mes de mi t' espartarás un punt;
que'l sol s' eclipse, què'l penyal s' esquexe,
com are viu, m' abraçarás difunt.

Tu m' tindrás en tres hores d' agonía
catiu de ton amor inmaculat;
tu m' seguirás hasta la fi, oh aymfa,
quan fins del Pare m' vege abandonat.

Més á la fi no'm deixarás encara,
tu m' seguirás á mon palau blavís,
fent de pont en l' abisme que separa
aqueixa vall de flors del paradís.—

Així dihen, assaja un clau deformé
sobre una de ses mans ob gust cruel;
aprés maneja lo martell anorme
que un dia a colps farà escruixir lo cel.

Primicia matinal d' aquell suplici,
se posa jay! a segnar sa mà de neu,
y aurores mil abans del sacrifici
s' enrosaria de rubins la creu.

Més amorós que may torna á abraçarla
y ab gran esforç se la carrega al coll,
y prova en l' ebrador d' arrocegarla
de suhor y de sanch dexantlo moll.

La creu es fexoguissima y Ell tendre;
als primers passos bransoleja y cau:
s' axeca coratjós, la torna á pendre,
com timoner la canya de sa nau.

Per més que ell sia Deu, sa Mare es mare;
pel finestró s' ho mira desde l' hort;
si'l Fill no l' animàs ab cor de Pare
seria la fletxada de la mort
mes si el cel de sos ulls ob un somris
Ell torna amoríssim la serena,
y sols esplaya son dolor, així:
—Per qué allargau cap á la mort los passos?
¡Oh! lo jorn del Calvari no'l crideu!
Fill del meu cor, gno hi estau bé en mos braços
que cercau ab desfici 'ls de la creu?

—Bè estich en vostres braços, mare mía,
més sobre 'ls de la creu redimiré
la humanitat; quan redimida sia,
dels de la creu als vostres tornaré.—

JASCINTO VERDAGUER, PRE.

Document històrich

Passarà á la història, segurament, y per tal nos
creyem en lo deber de reproduhirlo íntegrament lo te-
légrama dirigit pel govern autonòmic de Cuba á
Mac-Kinley per conducte del ministre d' Espanya á
Washington.

Diu així:

«Devant del empenyo que forma aqueix govern de
restablir la pau y la prosperitat d' aquest país, ens
cumpleix dirli que 'ls insurrectes forman una minoria,
mentres los autonomistes representan la majoria del
poble cubà, decidida á salvar los interessos de la ci-
vilisació pels medis de la llibertat y la justicia.

Lo poble cubà es un poble americà y te, per lo
mateix perfecte dret de governarse segons sos desitjos
y aspiracions, y de cap manera seria just que se li im-
posés, per voluntat ajena, un régime polítich que es-
tima contrari á sa felicitat y benestar. Aixó seria sus-
tituir la llibertat ab la opressió.

Lo poble cubà es ja un poble lliure; vol llegítima-
ment regir sos destins, y seria una iniquitat disposar
de sa sort sens son consentiment. La historia y 'ls sen-
timents del poble dels Estats Units no permeten que
un poble americà sia sacrificat y somés á una forma de
govern que considera perniciosa per sos interessos
permanents y pera la causa de la pau y del ordre en
un país de rassas distintas, d' escassa població y de
educació política incomplerta.

Le govern autonòmic de Cuba espera que'l presi-

dent dels Estats Units, fidel á las nobles tradicions de
la gran República nort-americana, guardará als drets
del poble cubà la consideració y'l respecte que li son
deutes en justicia, oposantse á que la violència preva-
leixi y espera també que contribuirà ab sa acció po-
derosa á que se restableixi la pau á Cuba baix la sobe-
rania de la mare patria, y ab lo govern autonòmic
igual pera tots y que podrà millorar pera que á tots
inspiri complerta confiança.

Lo govern autonòmic d' aquesta illa, que es un
govern cubà, protesta energicament contra las false-
tats d' una part de la premsa americana, publicadas
ab lo maligne propòsit d' encendre las passions, tent
creure que á Cuba dominau la injusticia y la forsa
brutal, y que la autonomia ha fracassat, quant encara
no està constituit lo Parlament colonial y falta la ex-
periencia per saber si'l nou régime tindrà ó no bon
èxit.

No hi ha bona fé en aqueixas versions. Com digué
l'inolvidable Washington «la millor política es la hon-
radès». Pròxim a reunir-se lo Parlament cubà, lo que
l'esperit americà y 'ls principis de dret requereixen es
lo respecte á la voluntat de la majoria d' aquest poble.
—Joseph Maria Galvez.

CRÒNICA

OBSERVACIÓS METEOROLÒGICAS

del dia 7 d' Abril de 1898

FACILITADAS PER D. RAMON GISPERT

HORAS d' obser- vació	BARÒMETRE aneroide	GRÀU d' humi- tat	PLUJA en 24 horas	AYGUA evap. en 24 h.	ESTAT del cel	OBSER- PAR- TICULAR
9 m. 3 t.	755	93 82	6	4.2	Bas	
	755					

HORAS d' obser- vació	TEMPERATURAS			VENTS	NUVOLS	
	Maxima	Minim.	Term. tipo	direccio	classe	can
9 m. 3 t.	Sol... 32	5	10	S.	Cumul	0.9
	Sombra 18	16		S.		0.5

Insigüent la costum estableierta en los anys anteriors
demà no's publicarà Lo SOMATENT.

Avuy á las dotze del mitjàdia serà portat en solemne
professió desde la Parroquia Iglesia de la Puríssima
Santíssima Sanch á la de Sant Pere lo Sant Cristo que's guarda
lebrara en la última.

A les tres de la tarda lo meniat Sant Cristo serà
tornat à la Iglesia de la Sanch, també en solemne
professió que farà lo curs següent: carrer Major, Pla-
ssa de la Constitució, passant per devant las Cases Con-
sistorials, carrer de Monterols, arribal y carrer de
Santa Anna, carrers de la Presó y Hospital y Plaça
de la Sanch, disolguentse la mística comitiva en la
Iglesia del mateix nom.

En la plassa dels Ciartells s'hi està aixecant un
barraca en la que hi quedara instalat un Musseu uni-
versal de pintures que s'obrirà al públic lo vinent
diumenge de Ressurrecció.

Lo propietari d' aquest Musseu Mr. Luis Estrade
nos ha passat una tarjeta de coavit y per tant pro-
curarem ferhi una visita à fi de dir lo que'ns sembla la
instalació.

Ahir tinguerem lo gust de seludar al intrèpit ex-
cursionista En Arthur Osona, que com deyam en un
de nostres passats números, ha vingut pera visitar
nosta regió de la qual està escrivint ena guia itine-
rària.

Benvingut sia á nostra terra tan distingit escriptor
y célebre excursionista.

A la hora en que's repartirà lo present número,
las sis del matí, se verificarà l' solemne acte de «Vià-
crucis», que sortirà de la Iglesia del Sant Hospital,
passant per los terrenos despoblats del devant del men-
tat benèfich assil, carrer Camí d' Aleixar y baixarà
pel passeig de Sunyer passant per devant del assil de
las Germanetas dels pobres, retornant al punt de sor-
tida.

En la Administració de Consums d' aquesta ciutat,
se recaudaren per diferentes especies, en lo dia d' ahir,
la cantitat de 37.14 pesetes.

Durant la tarde y nit d' ahir las Iglesias d' aquesta
ciutat se vegeren concorregudíssimas, observantse per
nostres carrers extraordinaria animació.

En tots los temples del Senyor hi havia siscats
Monuments á la bona memòria del Redemptor de la

Humanitat quina mort plora la nostra Santa Mare la Iglesia Católica.

La majestat dels Temples, tots endolcats, convidava al reculliment y meditació dels numerosos visitants, los qui guardaven lo major respecte tant dins la Santa casa, com per los carrers.

Han comensat a circular bitllets de 25 pessetas, que segons notícies, son l'últim adelanto en materia de falsificació.

A consecució d'una apostia entre varis individus sobre si un bitllet era fals ó bò, l'amo del paper moneda discutit anà a la Sucursal del Banc à Barcelona, á fi de veure si se 'l cambiavan.

Los empleats del Banc lo examinaren y l'donaren per bò; pero al fi, y a instancies del interessat, fou enviat lo bitllet a Madrid, ahont lo taladraren com fals.

Las diferéncies que distingeixen a dit bitllet dels llegítims, son las següents: La numeració en una está estampada ab tinta color hermelló y en altres ab marró, y algunes petites raillas están mes marcades en los falsos que en los llegítims.

Han comensat ja, segons se diu en un teatre de Moscow, 'ls ensaigs pera pesar en escena' le celebrat drama d'En Angel Guimerà «Terra Baixa», traduït al rus per un literat d'aquella nació que trobantse accidentalment a París quant se va estrenar lo drama de nostre amic traduït pel malaguanayat Geleé Bertal, tingué ocasió de sentirlo y d'entussiasmarse.

Celebrém de tot cor lo neu triomf d'En Guimerà.

Durant lo pròxim mes deurán provehirse del títul de batziller y presentarlo en las Universitats los estudiants oficials que ne ho hagin efectuat y tinguin matrícula en lo primer any de Facultat ó en la carrera de Notariat.

Lo Foment del Travall Nacional de Barcelona ha acordat dirigir al Gobern de S. M. una razonable insistència al objecte d'evitar la elevació dels cambis, que tan serios perjudicis causa á la indústria, proposant pera això que 's paguin en pessetes los cupons y amortisiació del Deute domiciliat en l'extranger; que 's crehi una Sucursal del Banc d'Espanya á París, y que 's estableixi un conveni ab dit Banc á fi de que dintre d'un plazo de 5 anys 's elevin las reserves metàl·icas fins un cuarentecinch per cent del import dels bitllets en circulació, devant ser precisament en or les que excedeixin del tipo actualment estableert.

La Diputació provincial de León ha acordat oferir al Gobern un milió de rals.

Publicacions rebudas

Nos ha visitat lo número corresponent al mes de Mars dela important revista *sportiva* local, la «Revista de Sport», portaveu de la simpàtica societat que 'ls ciclistas tenen estaberts en los baixos d' una casa del carrer de Llovera.

Com los anteriors números es interessant l'últim, per lo ben informat que va de las notícies referents al desenrotollo del ciclisme en aquesta província.

Hem rebut l'interessant número de la notable revista «La Guirnalda» y «La Bordadora», aplegadas que veu la llum á Barcelona y que tan útil es pera las cases que dedican á algunes de ses filles al art de brodar, per las mostres y dibuixos de lletras y adornos que en cada número publica.

La important casa editorial de Barcelona Viuda y Fills de D. J. Torrents y C., ha tingut á bé l'enviar-nos los sis primers cuaderns de la bonica novel·la «El castillo maldito ó los misterios de una secta», que actualment està donant á la estampa y repartint á un ral l'entrega. Al text de l'obra hi van intercalats fotogràfics de las més culminants escenes que narra.

L'obra està escrita per lo literat J. F. Esteva.

Agrahím á la casa editorial anteriorment anomenada.

da l'envio y esperém lo rebrer los successius cuaderns pera donarne compte.

També hem rebut lo primer número del periódich «Le Cap de ferro» que ha comensat á sortir á Barcelona y á qui retorném lo carinyós saludo que á la premsa dirigeix, celebrant que hagi aparegut al camp periodístich vestit ab lo trajo de la nostra terra y á defensar també las nostres ideas regionalistas.

Molta sort y pocas ensopogoss.

SECCIÓN OFICIAL

Registre civil

del dia 6 de Abril de 1898

Maria Piqué Moyá, de Camilo y Teresa.—Teresa Queralt Jové, de Ramon y María.

Matrimonio

Cap.

Detuncions

Magdalena Domenech Perpinyá, 73 anys, Germanetas.—Salvader Creixell Escuté, 18 mesos, Martí Nàpolità, 17.

SECCIÓN RELIGIOSA

Sant d' avuy.—Sant Dionisi.

CULTS RELIGIOSOS

Parroquia de la Purísima Sanch

Divendres.—A les 9 funció propria del dia. A les 12 sortirà la professió per celebrar la funció de la Agonía en la parroquia de Sant Pere.

Dissapte.—A les 8 del matí benedicció de les Fonts baptismales.

Parroquia de Sant Francesc

Divendres Sant.—A dos quarts de 10 l' Ofici de Passió ab la adoració de la Santa Creu, Colecta per los Sants Llochs y Professió ab lo Santíssim tret del Monestir. A dos quarts de 6 de la tarda la funció de «Maria Desolada» ab motets escollits executats per la música del senyor Piñol y Serró á càrrec del Dr. Valls, Catedràtic del Seminari i Institut de Tarragona.

Dissapte Sant.—A les 8 la Benedicció del foix nou y de las fonts baptismals y Missa de Gloria.

Sant de demà.—Santa Maria Cleofé.

SECCIÓN COMERCIAL

Moviment del port de Tarragona

Entrades del dia 5

Cap.

Despatxades

Pera Pert-Vendres pail. «Jeune Lucienne», ab vi.

Barcos á la carga

Divendres 8 Pera Valencia y Cullera vapor «Cervantes», son agent don Joseph M. Ricomà.

Pera Cetze y Marsella vapor «Cabo San Martín», consignatari don Marián Peres.

Dissapte 9

Pera Hamburgo vapor «Alvarado», consignataris senyors Mac-Andrews y C.

Pera Bilbao y escalas (fent la de Marin) vapor «Ju-lián» que despatxan los senyors Fills de Benigno Lopez.

Dilluns 11

Pera Liverpool vapor «Georgian» consignataris senyors Mac-Andrews y C.

Pera Marsella y Génova vapor «Játiva», que despatxa don Anton Más.

ANUNCIS PARTICULARS

Errors que deuen desvaneixers.

Cap remey, ja sia untura, pegat, ó altre, pot curar ni una sola hernia sisquera.

Totas las celebratats médica, així nacionals com extranjeras, estan contestes, y ma llarga практиca m' ho ha

demonstrat, que la curació de las hernias perteneix única y exclusivament al art mecanich, accompanyat dels coneixements anatómichs suficients.

No deu confiarse en las benas ni en los braguers anomenats sense ressorts, ni ferros, ni acers, doncs á aquests se deu la major part de las defuncions que occurixen per hernias estranguladas, en raho á ser insuficients pera contenir les hernias.

Molts son los que venen braguers; molt pochs los que saben colocarlos; raríssims los que coneixen lo que es una hernia.

A LAS MARES

Avans de sacrificar á vostres fills ab una vena, bruta, incòmoda y perillosa, consulteu ab vostre metje, ab seguritat vos diré que pera la curació de vostres petitets, lo remey mes prompte, segur, net, fàcil, cómodo y econòmic, es lo bragueret de cauchouic ab ressort, testimoniando així lo número ja important de criatures curadas per tal medi, durant lo temps de ma permanència en aquela ciutat.

Tirants Omoplàticis para evitar lo carregament d' espatlles.

Faixas hipogàstricas para cerretjar la obesitat, dilatació y abundantament del ventre.

JOSEPH PUJOL

ciruriá especialista en le tractament de las hernias ab arrels anys de pràctica en la casa de D. Joseph Clauselles d' Barcelona. Establiment «La Cruz Roja».

REUS.—PLASSA DE PRIM.—REUS

TELEGRAMAS

Madrid 7.

Lo Sr. Sagasta ha denat compie á la Reyna Regent de la contestació que ahir nit donà l' Gobern el ultimatum dels Estats Units.

Lo quefe d'Estat, després d' aprobar la conducta del Gabinet, digué:

«Espanya no concedirà un armistici á Cuba sine mitjansant aquestas condicions: Que ho demanin los rebels y que quedí al arbitri del general Blanco le ficsar las condicions y l' temps que deu durar.»

Lo Sr. Sagasta manifestà després de redactar la contestació á la nota ó ultimatum dels Estats Units, que si la Reyna no estava conforme ab la actitud del Gobern, tots los ministres se trobaven disposats á presentar la dimissió.

—Considerant lo Gobern terminadas ja las negociacions diplomàtiques ab los Estats Units, s'ha telegrafiat al Sr. Polo de Bernabé que regressi desseguida á Espanya.

—L'exèrcit que s'està organitzant á Canaries le manerà l'general Segura.

Probablement ans d'últims de setmana embarcarà dit general a Cádiz per aquelles illes.

—Ahir nit rebé l'president del Consell una carta de Mr. Woodford, quia contingut no acertá á explicar-se:

Heus aquí lo que deya l' document:
«Havent esperat inútilment desde las dotze del matí la resolució del Gobern d'Espanya, que esperava, li participo que seguiré esperantla fins las dotze de la nit.»

«Li prego no deixi de comunicarmela. Vinga eira resolució en termes que pugui evitar tristes conseqüencies, que deploraré moltissim y que estimo inevitables si continúan las coses com estan.»

Al Sr. Sagasta li extranya moltissim la manifestació de Mr. Woodford, per quant res havia ofert lo Gobern comunicarli.

A pesar de tot lo president del Consell per cortesia contestà á Mr. Woodford que res tenia que comunicarli, puig lo Gabinet mantenía l'última nota y que de cap modo 's trobava disposat á rectificarli.

«Qui té que variar d'actitud, acabava la carta del Sr. Sagasta el ministre plenipotenciari dels Estats Units, es lo govern de Washington.»

Tota la premsa del matí s'expressa ab tonos enèrgichs contra 'ls nortamericanos, aplaudint sens reserva la actitud de nostre Gobern.

—Per la via nortamericana se reb la notícia de que a Méjich ha sigut sorprès una societat secreta d'espanyols que estaven preparantse pera invadir lo territori dels Estats Units així que estigués declarada la guerra.

Han sigut detinguts varis dels suposats conjurats.

Imp. de C. Ferrando.—Plasa de la Constitució.

Farmacia Serra

La que paga més contribució de la província
FARMACIA OBERTA TOTA LA NIT
Arrabal Santa Anna, número 80, prop á la plassa de Catalunya

